

V c
5174

A. 2

V

Im

C

A. 41, 4.

III.

L. D. B. V.

V c
5174

MEMORANDA LEONIS SAXONICI

VICTORIA,

Contra

Immanissimum atq; in perniciem Christi-
anae gentis conjuratissimum hostem,

Levi penicillo delineata

à

CHRISTOPHORO HENRICO de STAUPIZ,
Eqvite Lusato.

A. O. R. M. DC. LXXXIV.

LIPSIÆ

Typis Viduæ JOHANNIS BAUERL.

ILLUSTRISSIMO HEROI,

DN. CAROLO, Lib. Baroni à Friesen/

Dn. in Rōthau/ Cotta und Geschwitz/

Serenissimo atq; Potentissimo Electori Saxonico à consiliis
intimis, Proto Synedrii Dresdensis & Proto Dicasterii Aulici
Lipsiensis Præsidi, Domino suo gratiosissimo,

uti &

GENEROSISSIMO atq; NOBILISSIMO

DN. JOH. ERNESTO à STAUPIZ,

Domino in Burkau, Patri suo Honoratissimo.

Hoc mentis ac manus suæ pignus, ad honoris eorum atq;
sempiterni Nominis memoriæ aram deponit.

Devotissimus cultor atq; subjectissimus
servulus,

uti &

obsequentissimus Filius

CHRISTOPHORUS HENR. de STAUPIZ.

I. N. J.

Sic fluunt res Au-
striacæ gentis, quæ
tot per annos lenti duelli
veluti pertinacia collisæ,
semper in armis, semper
inquietæ fuerunt. Sic fa-
to agitantur consilia semper Augusti, ut Au-
gustissimos Imperii sui Terminos, non nisi
maxima strage suorum amplificare, contraq;
grassantium excursus tueri queat. O fata
dura! O fallaces spes & rerum vicissitudi-
nes! O insanibile Vulnus & periculum in
Reipub. damnatum! Motibus istis
circa Rhenum belli satis cruentis, vix sum-
mæ manus impositæ erant, quodq; non ausi
fueramus sperare in annis, hoc puncto tem-
poris

en/

filiis
ci

Z,

q;

AUPIZ.

poris evenerat, ut Ambo Reges, quos unquam Sol aspexit; potentissimi, strictissimo Religionis nexu conjuncti, unanimo coalescerent consilio, pactionibus bello imponendi finem, cum Europæ ob communem armorum requiem exultanti, aliud portentum immanius, quovis monstro magis fugiendum contingeret; bellum intelligo cum Ottomannis immortale, omniqve duraturum seculo. Hoc est illud, quod sola contrariæ partis interneccione finiri potest. Et utinam meliora Patriæ ominari possem! est veluti incendium, quod ruina restringitur, postquam nihil amplius super est, quod igne absumatur. Magno tamen miraculo factum, & præcipuè divino favori tribuendum, quod steterimus contra tot Regum Regnorumq; Dominatorem, qui subjugandi urbes, Provincias, Regiones, Insulas, electissimum quoqve Virorum gregem in æternam servitutem delegandi licentia maxime luxuriabatur. Homo magis ad vastandum quam vincendum natus, pervastata

stata

stat? ferro Hungariâ penè totâ , Provinciis
everfis, locis optimis direptis, pergebat Au-
striacum quoque agrum, quem ob soli bo-
nitatem benignitatemque, jure merito feli-
cem prædico, rapinis exhaurire, Urbium luce,
Arceque omnium gentium Vienna obsi-
dione cincta, quæ ita in angustias redacta,
ut nisi quam maturè suppetiæ advenissent,
quasi à scopulis fluctuum assulta effracta
atque diruta fuisset. At favente Divino
Numine, miraque arte vincendi Herculis
illius Saxonici, semper Patris Patriæ, die
primo Septembris, anni proximè elapsi effe-
ctum est, ut Hostis ille immanis suisque vi-
ribus frustra fretus profligatus, magna exer-
citus ejus pars cæsa, obsidio victoriâ glorio-
sè finita fuerit. Hujus Egregii Principis
supra captum humanum exurgens Virtus,
ac nullo unquam seculo emoritura fama, li-
voris quidem dente, sed frigido conatu, à qui-
busdam adversariorum petita, ista, inquam,
Virtutis indoles, quam in cælum usq; & nati-
natorum, & qui nascentur ab illis efferre nun-
quam

quam desinent, in praesens mihi dicendi ma-
teriam praebabit. Priusquam tamen hoc
periculosa plenum opus alicuius, praefabor
illud, quod apud Romanorum vete-
res, divinum cultum aggredientes voce
Praeconis praemittebatur, ut favere linguis
haud dedignemini.

Si unquam causa legitima fuit ulla
arma capiendi, si unquam praeclearo certa-
mine honesta mors immortalitate donavit
victos, si parata unquam palma fuit victo-
ribus! profecto in hanc facram haec omnia
militiam quadrant, quae ad propagandum
decus, & dignitatem Christiani nominis
suscipiebatur. At quam legitimum hoc
bellum, tam formidolosum quoque. Atrox
enim effrenis & barbaria natio, cruciatus
genera, quaecumque excogitari poterant,
omnium crudelissima, in Christiani nomi-
nis Professores exercere solebat: quare ex
incipiti belli fortuna, nulla victis speranda
erat salus. Praevalebat porro Hostis copia.
usu atque praestantia rerum, cuius immen-
sa

ſæ ditiones iisdem penè metis ac ſpatiis, quibus Solis curſus, terminantur, quibus cum latifundiis vix ullâ ex parte exiguus ille Terræ limbus, quem inſidemus, conferendus. Funestum iſtud caput, tanto impetu nos invadebat, ut obſistere omnium fermè reformidaret, audacia: naturâ quippe ita comparati ſumus, ut ſemper ex paveſcamus majora, ruinamq; nobis minantia. His & aliis quam plurimis ad mentis aciem revocatis, tanquam juſtiſſimis cauſis adduci celiſſimi Nominis Princeps potuiſſet, quo minus auxiliares mitteret Cæſari copias, dùm quod belli hujus genus atrox, quippe non cum hominibus, ſed cum beſtiis gerendum foret, dum quòd vix digni Romanenſes turbarum Autores tanto auxilio videbantur. Quippe qui quieti cumq; Exteris ſumma contentione amicitiam colere potuiſſent, inteſtiniſ motibus originem dederunt, hocq; modo ſibimetipſis proprio Marte bellum conſci-
verunt. Exorti nimirum iterum Gigantum fraterculi ſunt, qui veſania mentis capti
DE-

DEum informare, imo modum limitandi
Ecclesiae suae Terminos praescribere conati
sunt, cum tamen ille fiderum Rector ad fi-
nem usque mundi Ecclesiam suam susten-
tare, sine talium homuncionum subsidiis
consiliisve promiserit. Quid igitur insolentia
tam effreni, persecutionibus impiis, contra
veros divini Numinis cultores in campum
Martium descendere magni praetii sibi pu-
tabant? nesciebant scilicet bene modera-
teque ferre fortunam suam. Proprium Fu-
rioforum est, in sua viscera saevire. Conce-
dite mihi quaeso, P. A. ut non in absimili re,
haud absone dicto flagitiosissimi, Caligulae
utar, arena sine calce. Quis igitur adeo re-
rum omnium ignarus, qui ex prodigiosis istis
indiciis, imminentem Reipub. interitum,
ruinamque promanantem non videat? o
pectora coeca quae pro communi omnium
incolumitate excubias agere negligunt! Sed
praetereant haec cum caeteris erroribus. Ego
non amplius ejusmodi inhærebo nugis, si
unicum addidero, Res Imperii Romani ali-
quan-

quandiu stetit fatis, quæ nunc non gradu,
sed præcipiti cursu, ad occasum & exitii
metam properant. Redeo ad propositum
meum. Elector noster Serenissimus rugitu
hujus Leonis minimè perterritus, cum ma-
gnum periculum in mora, maturandumq;
proinde auxilium esse intelligeret, contra-
ctis copiis suis, numeroque earum ante
Dresdam inito, fausto pede die primo Au-
gusti viam per Bohemiam tentabat, eademq;
felicitate Pontem Danubio flumini imposi-
tum trajiciebat. Hic se paulatim oculis spe-
ctacula dictu horribilia offerebant, in quæ
fera illa bestia, ex omni scelerum colluvie
concreta, aculeos sævissimæ crudelitatis e-
miserat. Quot obsecro Ædificia, mira quon-
dàm pulchritudine superbientia, flammis di-
ruta soloque æqvata, agri frugibus exube-
rantes pervastati, cadavera cruenta, & se-
miustulata, luculentissima barbariei Thraci-
cæ Testimonia, cuncta denique terrore lu-
ctuq; innocentium fœdata! Ejusmodi ne-
fandarum turpiumq; (sicuti mihi oculato testi-

B

fa-

fatis superq; constat) imagnium comitatu,
montibus quam plurimis, viis incultis atq;
sylvestribus, rupibusq; præruptis superatis,
ad hostilium castrorum cacumina demùm
perventum est. Hostis teterrimus, sub mon-
tis radicibus, locis oportunissimis occupatis,
cervicibus nostris cruces atq; tormenta mi-
nabatur.. At nos immoti stabamus, mini-
meq; territi strepitu Barbarorum inanibusq;
ampullis sesquipedalium verborum quibus
inflati accedebant. Noveramus scilicet na-
turam aquæ torrentis, magno fremitu atq;
sonore labentis, impunè vado transire, dum
maxime præcipitat. Deerat (quod etiam
rei exitus affirmavit) immani Colosso Basis,
atq; ædificio fundamentum. Fallere nec
poma ferre istæ arbòres solent, quæ folio-
rum ramorumq; luxuriâ nimis exuberant.
Non fuit Ottomannis res cum imbellibus In-
dis, qui se laniorum cultris, more misera-
rum pecudum jugulandos sponte objiciant,
sed fuit cum Viris certamen, fuit cum in-
geniis civibus, qui pro Patria mori, felicissi-
mum

mum angurium sibi putant. Vasa nos salva
retulimus & uti Ennius inquit:

Vicimus o socii & magnam pugnavimus pugnam,

O Dei immortalis bonitatem! tantamne
unius hominis incredibilis atq; divina virtus
tam brevi tempore lucem afferre Reipub: po-
tuit! ut nos, qui modo ante Portas stare Han-
nibalem clamabamus, vix nunc ullum intra
Imperii terminos reperiri audiamus: Oppidū
(quod post Solymani tempora per centum
& quinquaginta annos infractum steterat)
munitissimum aggeribus turribusq; spe opi-
mæ largitionis oppugnare conabatur. Sed
esca elapsa est, solum hamum retinuit. Præ-
ibat agminibus eqvo spadiceo vectus Prin-
ceps, Heros egregius, cui proximè adsta-
bat Vir omni laude militaris disciplinæ cla-
rus, Flemmingius, qui suos ad pugnam
fortiter capeffendam, his adhortabatur ver-
bis: Me spectate. O Divina vox! o fa-
cinus omni laude dignum! quis tam ve-

cordis atq; ad omnia bona hebetis fuisset
animi, qvi pro charissimo Patriæ pignore, vi-
tam ac sangvinem omnem alacri spiritu pro-
fundere haud inflammeretur? & qvia ex in-
columitate superiorum publica falus, in in-
fimos quoq; & privatos redundare solet,
non diutius continere me possum, qvin Pa-
triæ de Munifico isto Virtutis deposito ad-
gratuler, cui communi falute nihil anti-
qvius, cujus sub imperio tam beatam de-
gimus vitam. Videbat ille egregius Saxo-
num Hercules, ille Heros ad omnem laudis
cumulumâ natura genitus, ratione forma-
tus, studio ac voluntate accensus, videbat,
inqvam, ille heros, memorabile & magnum
facinus nunquam sine periculo fieri. Quare
nec armis nec plumbeis istis mucronibus
parcebat, tantummodo ut sibi falvis auspi-
ciis, communis omnium constaret falus,
sicq; audendo immortalis factus est. Nem-
pe non captat aquila muscas, nec unquam
fando auditum est, bubonem obscœnum pe-
riisse Pæanis arcu. Maeste Magne Princeps!
Maeste

Maeste egregiè tanta virtute , fortiterq; tela
ista preme, quæ ad repulsandam servitutem,
ad vitæ & incolumitatis tutelam, contra vim
atq; immoderatam dominationem aliquid
facere possunt, facq; ut consilio rem lapsam
restituas.

Plura non addam, sed honore silentii sup-
primam, quæ voce ac stylo resignanda forent,
ad exemplum ingeniosi Pictoris, qui velo in
umbrat , quod penicillo exprimi posse de-
sperat. Vobis interim, P. A. gratias ago
quæquam possum maximas , partim quod di-
gnati fueritis interesse nostris sacris, partim
quod cum benignitate & attentione à Vo-
bis sim auditus. Minimè composito ani-
mo Me ad scribendum fuisse eo tempo-
re fateor, quo opusculum hoc meditabar.
Musæ quippe occupatæ recessum & solitu-
dinem amant, quæ mihi ob nundinarum
turbas haud obtingere poterat : deinde in-
vita Minerva , militaribus istis aliquandu
implicito curis, omne propemodùm lite-
rarum exciderat commercium, atq; delecta

copia rerum. Quare ex his oriebatur metus, qui multum efficere solet ingenio, ne primum istud tentatum parum prosperè eveniret sed si communi famæ credendum, extemerritate laudem inveni. Vestra, P. A. erga me benevolentia factum est, ut opus isthoc mihi tentatum, qui fragilem meum Phaselum immenso commiseram æquori, prosperum atq; beatum succederet; stimulum enim ingenio addidistis, quo minus studia mea, langvescente industria tardarem, multo magis ut in rebus his arduis, atq; magnopere expedentis prius omnia tentarem, atq; experirer, quàm ob assequendi desperationem à recta voluntate desererem, quum ad summa nitenti (teste Tullio) pulchrum sit, in secundis tertiisque consistere. Nam etsi maximis tantum operibus admiratio debetur; tamen inferiora non despiciamus, & iusta laude non carent, quæ sunt magnis propinqua.

Non si priores Mæonius tenet
Sedes Homerus, Pindaricæ latent
Cæque & Alcei minaces
Stesichoriqu; graves camœnæ.
Est aliquid prodire tenus, si non datur ultra.

DIXI.

* * *

Nobilis ingenio quod sis, non stemmate
tantum,

STAUPIZI, hoc praesens pagina scri-
pta docet :

*Maeste tuâ virtute! tuis DEUS annuat orsis,
Ut Patri & Patria gaudia mille feras!*

Conatibus Nobiliss. D. à Staupiz ap-
plaudit & prosperos successus
animitus precatur,

AUGUSTUS PFEIFFER. D.

AK No 5784

Coenobium Nobiliss. D. S. Augustini
placit. de program. necessis
an. 1784

AUGUSTINUS PETER D.

1784

nc

ULB Halle
004 806 45X

3

nc

h. 41, 4.

V c
5174

MEMORA

KONICI

VIO

IA,

Immanissim
ana gen

em Christi-
ostem,

CHRISTOP

STAUPIZ,

A.

Typ

ERI.

